

(mamme), που αρχίζουν να αναπτύσσονται με αργό ρυθμό απ' το φθινόπωρο στην τρέχουσα βλάστηση (μπορεί όμως να χαρακτηριστεί και ως ξύλο του προηγούμενου χρόνου για τη σοδειά αυτή), αναστέλλουν την αύξησή τους το χειμώνα και ωριμάζουν νωρίς την άνοιξη. (2) Τους ερινεούς (profichi), που αρχίζουν να αναπτύσσονται απ' την άνοιξη (από λανθάνοντες απλούς ανθοφόρους οφθαλμούς) σε ξύλο του προηγούμενου χρόνου (στο ίδιο που φέρονται και οι ὀλυνθοί) και ωριμάζουν περίπου τέλη Μαΐου (είναι η μόνη σοδειά, που παρέχει γύρη) και (3) τα καλοκαιρινά σύκα (mammoni), που αρχίζουν να εκπτύσσονται απ' το καλοκαίρι σε τρέχουσα βλάστηση και ωριμάζουν το φθινόπωρο.

Επομένως, η ημεροσυκιά, η δίφορη, (δυο σοδειές το χρόνο) καρποφορεί σε ξύλο του προηγούμενου χρόνου (αυγόςυκα) και σε τρέχουσα βλάστηση πλάγια (κύρια σοδειά). Ενώ η μονόφορη μόνο σε τρέχουσα βλάστηση πλάγια. Και η αρρενοσυκιά καρποφορεί πλάγια σε ξύλο του προηγούμενου χρόνου και σε τρέχουσα βλάστηση.

Περίοδος καρποφορίας

Η συκιά μπαίνει σ' αξιόλογη καρποφορία απ' τον 3ο έως 4ο χρόνο της ηλικίας της. Η παραγωγική ζωή της υπολογίζεται σε 40 έως 50 χρόνια.

Επικονίαση και Γονιμοποίηση

Όπως προαναφέρθηκε, το σύκο είναι μια κοίλη ανθοταξία με πολυάριθμα θηλυκά άνθη στο εσωτερικό της τοίχωμα. Ο καρπός τύπου Calimyrna για να ωριμάσει πρέπει τα άνθη της ανθοταξίας του να επικονιαστούν με γύρη από κάποια εξωτερική πηγή. Η φύση, για το σκοπό αυτό, ήτοι τη μεταφορά της γύρης από την αρρενοσυκιά στην ανθοταξία τύπου Calimyrna και την επικονίαση των ανθέων της, έχει επιλέξει ένα πολύ εξειδικευμένο έντομο της συκιάς, τον ψήνα (Blastophaga psenes L., υμενόπτερο). Χωρίς επικονίαση, οι καρποί τύπου Calimyrna, αυξάνουν κατά διάμετρο μέχρι 1.25 έως 1.9 εκ. και μετά κιτρινίζουν, συρρικνώνονται και πέφτουν πριν ακόμα ωριμάσουν.

Η επικονίαση (ερινεασμός) αρχίζει απ' τα τέλη Μαΐου και συνεχίζεται τον Ιούνιο. Τα ενήλικα θηλυκά άτομα βγαίνουν από τα αρρενόσυκα και μπαίνουν στα σύκα τύπου Calimyrna για να γεννήσουν τα αυγά τους. Κατά την είσοδό τους απ' τον οφθαλμό του σύκου, η γύρη που μεταφέρει με το σώμα του ο ψήνας διασκορπίζεται στα θηλυκά άνθη, μ' αποτέλεσμα να γονιμοποιηθούν και σχηματιστούν ζωτικοί σπόροι. Στα άνθη αυτά ο ψήνας δε μπορεί να τοποθετήσει αυγά, γιατί η κατασκευή του άνθους (μακρόστυλα) τον εμποδίζει να φθάσει μέχρι την ωοθήκη. Στην προσπάθειά του να φθάσει στην ωοθήκη για να γεννήσει τα αυγά του μεταφέρει γύρη σ' όλα τα άνθη και έτσι η καρπόδεση είναι εξασφαλισμένη.

Ο ψήνας μόνο στα αρρενόσυκα (βραχύστυλα) μπορεί να διαιωνισθεί και να συμπληρώσει το βιολογικό του κύκλο. Κάθε χρόνο συμπληρώνει τρεις βιολογικούς κύκλους, που συμπίπτουν με τις τρεις σοδειές της αρρενοσυκιάς: ανοιξιάτικη σοδειά (ερίνειο), καλοκαιρινή σοδειά (καλοκαιρινά σύκα)

και χειμωνιάτικη σοδειά (όλυνθοι). Τα ενήλικα θηλυκά άτομα βγαίνουν απ' τα ώριμα αρρενόσκα και πηγαίνουν στην αμέσως επόμενη σοδειά (υπάρχει επικάλυψη σοδειών) της αρρενοσυκιάς για να τοποθετήσουν τα αυγά τους και να διαιωνίσουν το είδος. Η κατασκευή των θηλυκών ανθέων των αρρενόσκων (βραχύστυλα) προσφέρεται για να τοποθετήσει ο ψήνας τα αυγά του στις ωσθήκες των ανθέων. Στη συνέχεια μέσα στις ωσθήκες εκκολάπτονται τα αυγά για να βγουν οι προνύμφες, νύμφες και τελικά τα τέλεια άτομα. Τα ενήλικα αρσενικά άτομα βγαίνουν πρώτα απ' τα βραχύστυλα θηλυκά άνθη, αλλά πριν φύγουν απ' τα άνθη συζεύγονται με τα θηλυκά άτομα. Μετά απ' τη σύζευξη τα ενήλικα θηλυκά άτομα βγαίνουν απ' τα ώριμα αρρενόσκα και πηγαίνουν στην αμέσως επόμενη σοδειά της αρρενοσυκιάς. Κατ' αυτό τον τρόπο συνεχίζεται ο βιολογικός κύκλος του ψήνα (Εικ. 2).

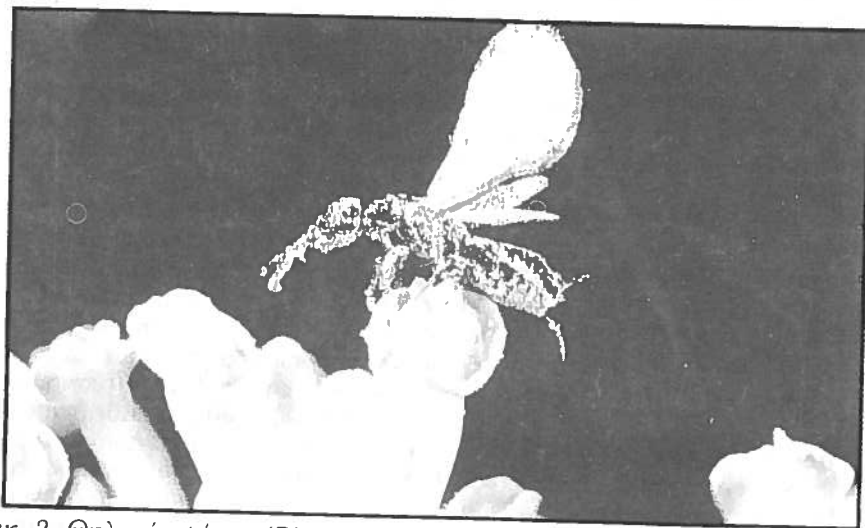
Θα πρέπει όμως να αναφέρουμε ότι οι ποικιλίες της ημεροσυκιάς ταξινομούνται σε τρεις ομάδες:

α) Ομάδα τύπου *Calimyrna* (*Smyrna*)

Οι ποικιλίες της ομάδας αυτής παράγουν καρπούς μόνον αν τα άνθη τους γονιμοποιηθούν με γύρη (*Calimyrna*, (συν. *Sari Lop*), *Taramint*, *Zidi*, *Tameriout*, *Marabout*)

β) Ομάδα τύπου Κοινά (*Common*)

Οι ποικιλίες της ομάδας αυτής παράγουν ικανοποιητικές σοδειές και όταν ακόμα τα άνθη τους δε γονιμοποιηθούν με γύρη (*Dottato* (συν. *Kadota*), *Archipel*, *Beall*, *Conadria*, *Genoa*, *Marseilles*, *Franciscana* (συν. *Mission*), *Verdone* (συν. *Adriatic*), *Brunswick* (συν. *Magnolia*), *San*

Εικ. 2. Θηλυκός ψήνας (*Blastophaga psenes* L.) που μεταφέρει γύρη από τους ερινεούς στα άνθη της θηλυκιάς συκιάς, $\times 18.2$ (κατά *Gerdts, et al*, 1979).

Piero (συν. Brown Turkey στην αγορά της Καλιφόρνιας), Panachée και Vernino.

γ) Ομάδα τύπου San Pedro

Οι ποικιλίες της ομάδας αυτής φέρουν χαρακτηριστικά επικονίασης και των δυο προηγούμενων ομάδων, ήτοι Smyrna και Κοινά (Gentile, King, San Pedro, Dauphine (συν. Adam), Drap d' Or', Pied de Boeuf και Lampeira). Η πρώτη σοδειά (αυγόσuka) παράγεται παρθενοκαρπικά, ενώ η κύρια ή δεύτερη σοδειά μετά από επικονίαση και γονιμοποίηση των ανθέων των, όπως του τύπου Calimyrna.

Οι ποικιλίες τύπου Smyrna συνήθως δεν παράγουν αυγόσuka (παρθενοκαρπικά σύκα σε ξύλο του προηγούμενου χρόνου). Πολύ λίγες ποικιλίες, όπως η Sari Lor (συν. Calimyrna) και η Taramint, μπορεί να δώσουν μερικές χρονιές πολύ μικρές σοδειές. Οι καρποί, που θα ωριμάσουν είναι άσπερμοι, μαλακοί και άνοστοι.

Οι ποικιλίες τύπου San Pedro παράγουν αυγόσuka και δίνουν μέτριες έως μεγάλες σοδειές. Οι καρποί είναι γευστικοί.

Οι ποικιλίες τύπου Κοινά μπορεί να παράγουν ή και να μην παράγουν αυγόσuka. Μερικές ποικιλίες, όπως η Dottato (συν. Kadota), Beall, Archipel και Franciscana (συν. Mission) συνήθως δίνουν μέτριες έως καλές σοδειές, άλλες, όπως η Verdone (συν. Adriatic), Branswick (συν. Magnolia) και San Piero (συν. Brown Turkey) μερικές χρονιές παράγουν μικρές έως μέτριες σοδειές ή και καθόλου και πολύ λίγες, όπως η Marseilles, Panachée και Vernino, δεν παράγουν καθόλου αυγόσuka. Οι πιο πολλές απ' τις ποικιλίες του τύπου αυτού δίνουν μέτριες έως πολύ καλές κύριες ή δεύτερες σοδειές, χωρίς επικονίαση ή άλλο γνωστό ερεθισμό.

Για την εξασφάλιση μιας ικανοποιητικής σοδειάς σ' ένα συκεώνα, που χρειάζεται επικονίαση για να καρποδέσει, συνιστάται, αν δεν υπάρχουν κατάλληλες αρρενοσυκιές πλησίον του, να μεταφέρονται την κατάλληλη εποχή ερινεοί από αρρενοσυκιές και κατά προτίμηση να κρεμιούνται στα δένδρα υπο μορφή τσαπέλλας (αρμάθας), ή σε πλαστικά δίχτυα, ή σε χάρτινες σακκούλες (με τρύπες). Σε κάθε δένδρο θα πρέπει να τοποθετούνται 2 έως 3 τσαπέλλες, ή πλαστικά δίχτυα, ή χάρτινες σακκούλες (5 έως 6 σύκα κατά συσκευασία). Κατά τους Simmons και Fisher (1947), για την επίτευξη ικανοποιητικής σοδειάς στην ποικιλία Calimyrna, πέντε ερινεοί (200 έως 300 ψήνες κατά ερινεό) είναι αρκετοί για ένα δένδρο διαμέτρου περίπου 3.3 μέτρων. Επιπλέον, επειδή οι ψήνες έχουν την τάση να παραμένουν κυρίως στο δένδρο απ' όπου εμφανίζονται, συνιστάται οι ερινεοί να τοποθετούνται σ' όλα τα δένδρα. Κατ' εκτίμηση για κάθε σύκο είναι αναγκαίοι 3 έως 5 ψήνες. Τα θηλυκά συνήθως χάνουν τα φτερά τους στην προσπάθειά τους να μπουν στο σύκο απ' τον οφθαλμό του. Τα φτερά αυτά παραμένουν προσκολλημένα στο άνοιγμα του οφθαλμού του σύκου και δείχνουν κατά πόσο η επικονίαση είναι ικανοποιητική. Τα αρσενικά άτομα είναι ωχροκίτρινα και άπτερα.

Οι ερινεοί θα πρέπει να συλλέγονται αργά το απόγευμα και να τοποθετούνται στο συκεώνα βράδυ ή πρωί προτού βγει ο ήλιος, γιατί οι